

Samlet bilagsmateriale til Gudenåkomitéens møde 21. juni 2024: oversigt

Nr.	Titel på bilag
1	NOTAT vedr. muligheder for Randers Fjord
2	Kommentarer fra Gudenåkomitéens medlemskommuners behandling af udkast til ”På tværs med vilje”
3	Udkast_Kommissorium for Gudenåplanens Følgegruppe
4	Udkast_program for Gudenåkomitéens konference om Gudenåplanen 6. september 2024
5	Referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen_25. april 2024
6	Oversigt_Kommunikation ml. Gudenåkomitéen og hhv. erhvervsministeren og Søfartsstyrelsen om spiritussejlads_juni 2022 - maj 2024
7	Udkast til anmodning fra Gudenåkomitéen om revision af Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers
8	Budgetforslag Gudenåkomitéen 2025

Bilag 1

NOTAT vedr. muligheder for Randers Fjord

Opfølgning på møde i VOS Randers Fjord 3. maj 2024

VOSen kan se potentialet i et større projekt med fokus på genskabelse af vådområder og strandene i fjorden. Det blev besluttet at der skulle udarbejdes et kortfattet notat med billeder, kort og visualiseringer, som opsummerer de muligheder der blev præsenteret på dagens møde.

Perspektiverne for implementering af Gudenåplanen i Randers Fjord

Der er store muligheder for at genskabe **unikke og sjældne naturområde** i og ved Randers Fjord. Strandene er en unik naturtype på **internationalt niveau**, idet strandene i Danmark udgør hovedparten af de kontinentale strandene i EU. Naturtypen er sjælden og særligt sårbar for klimaforandringer, men er som naturtype mulig at genskabe inden for en kort årrække. Længs med Randers Fjord kan der gennemføres **naturgenopretning** på mere end 5.000ha i og omkring pumpelag, hvor der er potentiale for genskabelse af strandene. **Rekreative og brandingmæssige gevinster** i genskabelse af de naturlige forhold i Randers Fjord vurderes som værende store. Fjorden fremstår i langt overvejende grad utilgængelig fra land og potentialet for at forbedre adgangen og **åbne meget store områder op for friluftsliv** er betydelige. Indsatserne rettet mod et rent vandmiljø og ren Randers Fjord ved genskabelse af vådområder, strandene og reetableringen af de naturlige hydrologiske forhold på de inddæmmede arealer, vil ligeledes fungere som potentielle væsentlige bufferområder i forbindelse med **klimasikring** og genetablere en naturlig sedimentation af materiale transporteret af åerne.

Status for fjorden

Fjordens aktuelle tilstand er ikke god. Fjorden er næringsstofbelastet og har deraf dårlig sigtbarhed, ekstremt ringe udbredelse af ålegræs og et bundsubstrat som er porøst og svært at få rod faste i for planter. Fiskebestanden og det dertilhørende rekreative fiskeri er et levn fra fordums tider. Fjorden er foruden stærkt modificeret grundt historiske landindvindinger til landbrugsproduktion, herunder etablering af pumpede digelag og indsnævring af fjorden. I tillæg sker der løbende fysiske modifikationer af fjorden for at sikre sejlbare. Fjordens nuværende naturlige buffer i forhold til klimasikring er meget begrænset, da naturlige bufferzoner ved vådområder ikke er genskabt. De rekreative muligheder på og langs med fjorden er stærkt begrænsede.

Kobling til Gudenåkomitéen/VOS

I §3 i Gudenåkomitéens vedtægter står der bl.a.: "Gudenåkomitéen skal: Stille forslag til naturgenopretningsprojekter eller lignende projekter af betydning for større dele af Gudenåsystemet. Dette vil typisk handle om Gudenåens hovedløb, inkl. Randers Fjord og arealer heromkring samt projekter af generel betydning omkring sidetilløb".

Mulighederne for Randers Fjord understøtter derudover de fire strategiske indsatsområder i Gudenåplanen.

I vedtægterne for Vandoplandsstyregruppen for Randers Fjord fastlægges det i §2, at VOS har til formål at rådgive miljøministeren på et område, hvor den enkelte kommune i vandoplandet til Randers Fjord ikke har selvstændig kompetence. Derudover fastlægges det i §3, at samarbejdet skal løse de kommunale opgaver afledt af den statslige vandmiljøplanlægning, der forudsætter et tværkommunalt samarbejde.

HISTORISK OVERBLIK (kort og fotos delvis lånt af www.genskabelsen.dk)

Indtil for ca. 100 år siden lå Randers Fjord og engene omkring den stort set uforstyrret hen som et floddelta med strandenge, kystlaguner og vadeblader. I 1918 startede det første landvindingsprojekt, og i de følgende 50 år blev størstedelen af strandengene langs fjorden og engene i den nedre del af Gudenåen opstrøms Randers inddæmmet og opdyrket. De få tilbageværende strandenge langs Randers Fjord ligger nu som smalle striber mellem fjorden og det inddigede, pumpede og opdyrkede land. Fjorden er således fastlåst af diger og pumpelag langs stort set hele kysten, både på nord- og sydsiden.

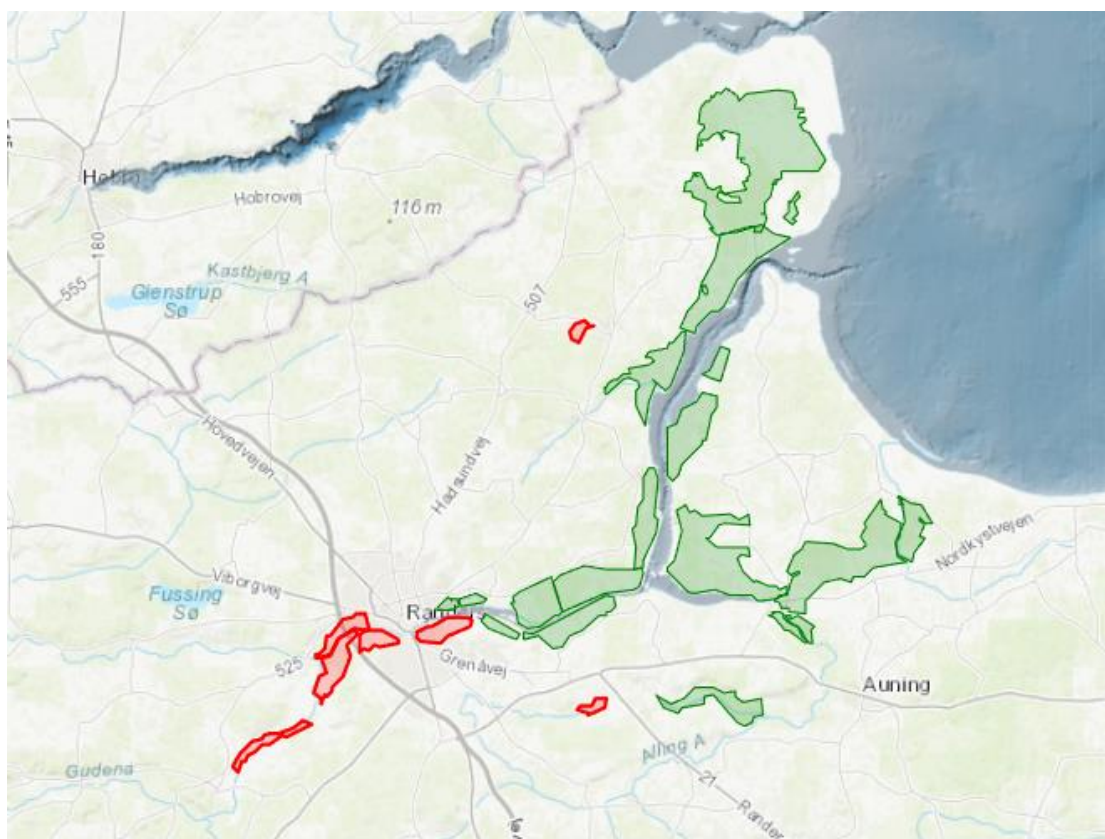

Høje målebordsblade (1842 – 1899) viser fjordens og engenes udbredelse før de mange landvindingsprojekter

Strandeng ved Støvringgaard m.fl. Enges Landvindingslag. Randers Fjord til venstre, strandeng i midten, dige og opdyrket land til højre.

Strandenge er en i EU-sammenhæng sjælden naturtype, som vi har forholdsvis meget af i Danmark og derfor et særligt ansvar for at beskytte. 15% af de atlantiske og 79% af de kontinentale strandenge ligger således i Danmark. Men strandengene er truede af de stigende vandstande i havet, særligt fordi strandengene i høj grad er afskåret fra at "vandre ind i landet" når de ligger som smalle striber på ydersiden af diger.

Kort der viser dige- og pumpelag omkring Gudenåen og Randers Fjord. Røde arealer er naturgenoprettede, grønne er fortsat drænedede og pumpeede.

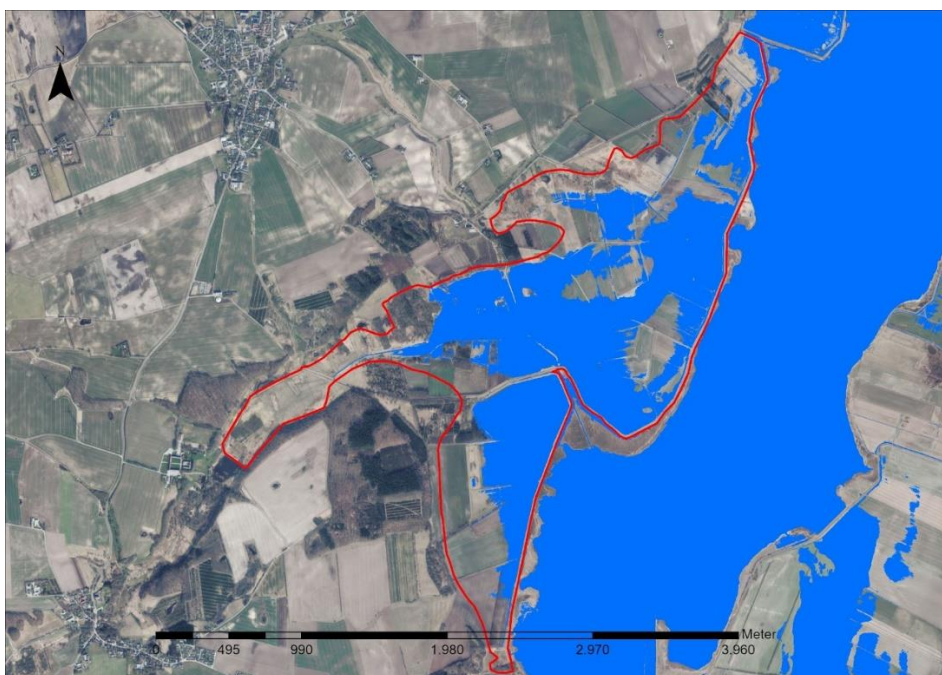
HVORDAN KUNNE EN GENOPRETNING SE UD – EKSEMPLER

Eksempel 1. Øster Tørslev m.fl. Enges Landvindingslag

Landvindingslaget er på 453ha. Det er tørlagt ca. 1965, altså et af de sidste landvindingsprojekter i Danmark. Indenfor landvindingslaget er Skalmstrup Vig, som oprindeligt var en del af Randers Fjord med frit vandspejl. En genskabelse vil give både strandenge, laguner, holme og vadeblader.

Den oprindelige kystlinje indtegnet med grønt, inklusiv en del holme. Blå linjer viser det oprindelige forløb af Tvede Å og Ø. Tørslev Å.

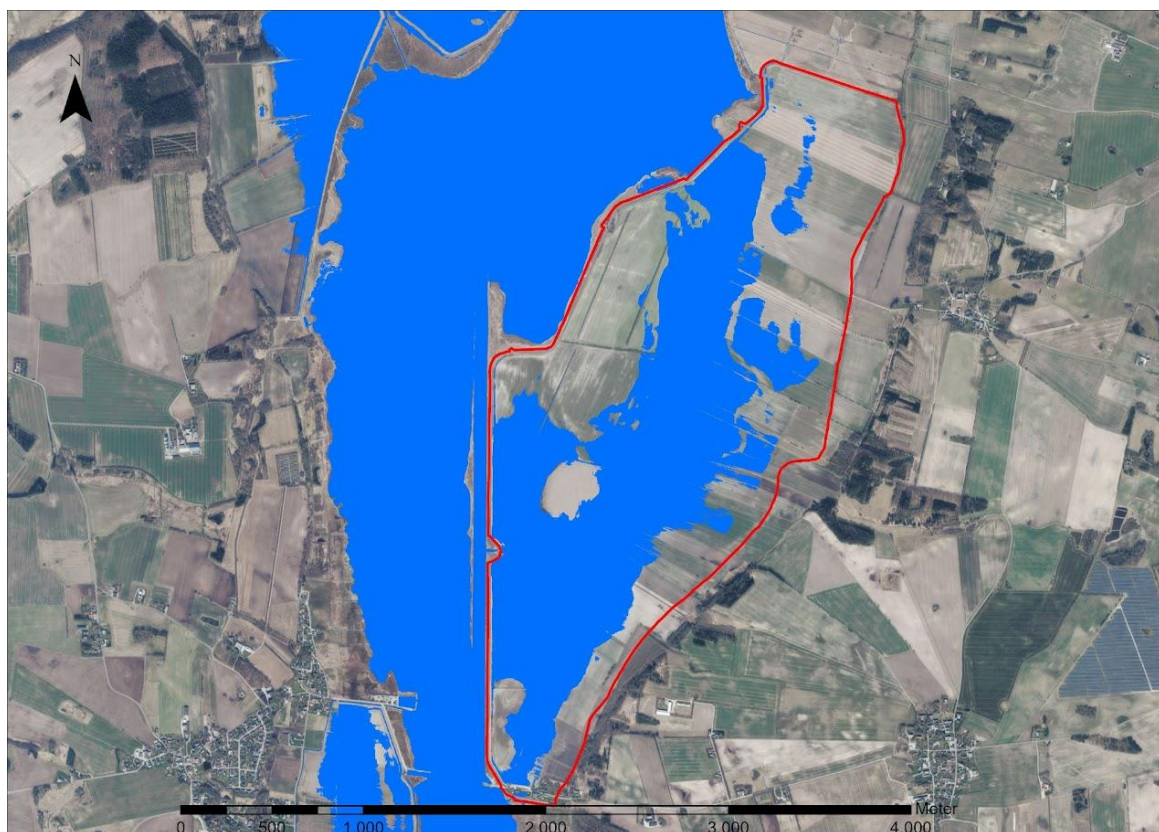
Visualisering af situation ved vandstand 20cm over normal, hvis pumper og diger fjernes.

Eksempel 2. Kare Holme Landvindingslag

Landvindingslaget er på 479ha. Det er tørlagt 1957-59. Kare Holm var tidligere kendt og elsket for store naturværdier, særligt for fugle og sommerfugle.

Stort set hele landvindingslaget er landbrugsjord i dag.

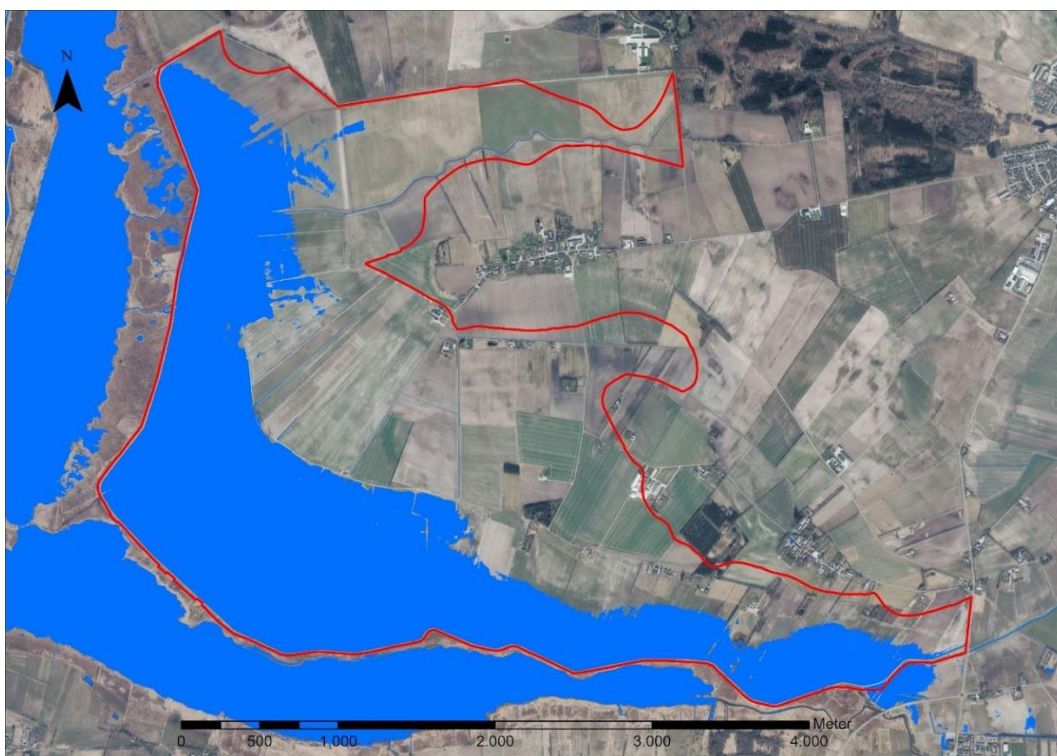
Visualisering af situation med vandspejl 20cm over normal. Kare Holm vil blive genskabt.

EKSEMPEL 3. Hollandsbjerg Bode Stenalt Digelag

Et meget stort landvindingslag (1.089ha), afgrænset af Grund Fjord mod syd og Randers Fjord mod vest.

Oprindeligt var området et system af små vige og holme. De første afvandinger begyndte i 1800-tallet, mens det store projekt ved Hedeselskabet blev gennemført i 1940'erne, blandt andet som beskæftigelsesarbejde for at begrænse besættelsesmagtens adgang til arbejdskraft til deres store anlægsprojekter.

Visualisering af situation med vandspejl 20cm over normal havoverflade. Sætninger betyder, at mange af holmene ikke vil blive genskabt.

KOBLING TIL GUDENÅPLANEN

I oplægget til Gudenåplanen indgår skabelsen af store, sammenhængende naturarealer som en vigtig indsats. I visionen indgår det, at der skal arbejdes med og ikke mod vandet, og at der skabes plads til natur og biodiversitet. På nuværende tidspunkt er enge og især strandenge langs Randers Fjord meget pressede af den stigende vandstand i havet, som betyder, at de smalle bræmmer mellem fjorden og digerene vil forsvinde, hvis der ikke skabes mulighed for at de kan "flytte sig" ind i landet.

De 4 strategiske indsatspunkter i Gudenåplanen omfatter en klimarobust ådal, et kerneområde for friluftsliv, mere og bedre natur, og et rent vandmiljø og en ren Randers Fjord. En indsats for at sikre og udvide områderne med strandenge vil kunne levere på alle 4 strategiske indsatspunkter. Ved at genetablere forbindelsen mellem fjorden og engene øges modstandsdygtigheden mod ændrede klimamønstre, samtidig med at der skabes bedre adgang til at dyrke friluftsliv langs fjorden, naturindholdet og biodiversiteten forøges markant gennem ekstensivering af driften, hvilket også bevirker at vandkvaliteten i fjorden øges.

Den videre proces

For at komme videre med en mere konkret indsats for at genskabe strandengene langs Randers Fjord kræver det i første omgang:

- En høj prioritering af VOS'ens primære formål med gennemførelse af vådområder og lavbundsprojekter.
- En politisk beslutning i Gudenåkomitéen om at anbefale at der gennemføres et helhedsprojekt for fjorden. Denne beslutning skal efterfølgende evt. bekræftes i de enkelte kommuners fagudvalg/byråd.
- En faglig gennemgang af hvilke eksisterende finansieringsmuligheder, der kan finde anvendelse, og hvor langt man kan komme med dem.
- En endelig politisk beslutning fra Randers og Norddjurs Kommune i forhold til om de vil indgå i den ansøgning til EU's LIFE-ordning som Naturstyrelsen står i spidsen for i relation til forbedre forhold for strandenge.
- Hvis strandengene langs Randers Fjord ikke inkluderes i LIFE-ansøgningen, skal der træffes beslutning om hvilke finansieringskilder, der alternativt kan anvendes.

Finansieringsmuligheder

Igangværende ordninger

Vådområde- og lavbundsprojekter:

Gennemførelsen af statens vandområdeplaner finansieres blandt andet gennem tilskud til vådområde- og lavbundsprojekter. I den seneste ansøgningsrunde søgte Randers Kommune om forundersøgelse af 3 projekter i pumpelag langs fjorden, der samlet dækker et areal på næsten 600ha.

For at leve op til indsatskravene i statens vandområdeplaner skal der udtages yderligere arealer inden 2027. Projekterne bør som udgangspunkt hver især dække mange hektar og have en stor effekt pr. hektar.

Hidtil har vådområde- og lavbundsindsatsen været fokuseret på arealer langs vandløbene i oplandet. Potentialet for flere projekter opstrøms Randers er ved at være udtømt.

Midler fra tilskudsordning til faciliterende lavbundsindsats (FLI):

Der er 8. maj 2024 søgt om i alt 4 mio. kr. til den faciliterende lavbundsindsats sammen med oplandet til Horsens Fjord, Aarhus Bugt og Djursland. Midlerne skal primært anvendes til kommunernes egne medarbejdere og støtte fra konsulenter. Forventet tilsagnsperiode: august 2024 – august 2026.

Udtagningskonsulenter:

Lodsejere og kommuner har mulighed for gratis at bruge Udtagningskonsulenterne i forskellige faser af et udtagningsprojekt. Dette omfatter idefasen hvor egnede arealer med lodsejeropbakning udpeges, den indledende lodsejerkontakt og eventuelt indsendelse af selve ansøgningen (med fuldmagt). Senere på året udvides udtagningskonsulenternes opgave til også at omfatte op til 10 timers individuel rådgivning pr. lodsejere i forbindelse med indgåelse af projektaftaler med jordfordeler eller projektejer. Denne rådgivning kan omfatte økonomiske, skattemæssige og landbrugsfaglige forhold.

Nationale tilskudsordninger

Vandløbsrestaurering (tilskud fra Miljøstyrelsen til projekter der udmønter indsatserne i vandområdeplanernes indsatsprogram). Ordningen er målrette de mindre indsatser og supplerer tilskudsordningen til de større indsatser, som medfinansieres af EU.

Potentielle finansieringsmuligheder

Permanent ekstensivering:

I efteråret 2024 forventes Landbrugsstyrelsen at åbne en tilskudsordning til permanent ekstensivering af landbrugsjord (omdrifts-arealer og permanent græs). Der udbetales en engangskompensation, og tinglyses en deklaration på arealerne, som betyder at de fremover ikke må gødes, sprøjtes eller omlægges. Der kan fortsat tages slet og/eller afgræsses på arealerne. Tilskuddet kan ikke gives til arealer med beskyttet natur eller lignende. Arealerne kan senere indgå i et vådområde- eller lavbundsprojekt uden yderligere kompensation.

LIFE-projekt vedr. genopretning af strandenge:

Naturstyrelsen er i samarbejde med en række kommuner i hele landet i gang med at udarbejde en ansøgning til EU's LIFE-ordning, der støtter projekter med fokus på arter og naturtyper i Natura 2000-områder. Projektet skal omhandle sikring og genopretning af den i EU-sammenhæng sjældne og truede naturtype strandenge. Arealerne langs Randers Fjord indgår med en meget stor del af det samlede strandengsareal i landet. Det forventes at budgettet bliver over 100mio. kr. og at projektet igangsættes i 2027. Det er dog en forudsætning for at kunne søge LIFE-midler til projekter af denne størrelsesorden, at Danmarks "Prioritised Action Framework" for gennemførelsen af Natura 2000-planerne forinden opdateres og godkendes af EU-Kommissionen.

Akutupakken

Under akutpakken er der mulighed for at søge penge til helhedsprojekter i perioden 2025-2027, hvor der er afsat i alt 180 mio. kr. Midlerne kan søges til anvendelse i projekter hvor der for hovedparten af arealerne i forvejen er opnået tilskud til udtagning gennem eksisterende ordninger, men hvor lokale barrierer forhindrer gennemførelsen. Det kan for eksempel være opkøb af arealer eller anlæg, som ikke kan rummes i de eksisterende ordninger, men som er essentielle for gennemførelsen af en samlet indsats i en ådal.

Akutupakken indeholder også midler til fortsættelse af de 4 kystvandråd og oprettelse af mindst 4 nye (fra 2025).

Fonde

En række fonde har som formål at støtte klima- og miljøtiltag, herunder også havmiljø. Her kan blandt andet nævnes Klimaskovfonden, 15. juni Fonden, Danmarks Naturfond (under Danmarks Naturfredningsforening), Aage V. Jensens Naturfond, Den Danske Naturfond, Villum Fonden, Velux Fonden og Nordea Fonden.

Rekreative tiltag og borger-rettede processer

Driftsmidler og anden kommunal egenfinansiering. Kommunerne må forvente at skulle finde ressourcer til diverse rekreative tiltag. Det vil være vigtigt for at få tingene til at glide lokalt og er en naturlig og relevant forventning fra lokalområderne.

Bilag 2

Kommentarer til Gudenåkomitéens medlemskommuners behandling af udkast til ”På tværs med vilje”, version af 15. marts 2024

	Behandlet	Kommentar
Norrdjurs	Miljø- og Teknikudvalget 22. april 2024	Illustration til forord side 3: Den mørkeblå farve for Gudenåens hovedløb bør omfatte Randers Fjord for at illustrere sammenhængen mellem å og fjord
Randers	Miljø- og Teknikudvalget 28. maj 2024	På tværs med vilje er ”godkendt ”som del af Gudenåplan vedtagelsen. Ingen Bemærkninger.
Favrskov	Teknik og Miljøudvalget 10. april 2024	Teknik og Miljøudvalget blev orienteret om ”På tværs med vilje” på udvalgsmøde d. 10. april. Der er ikke efterfølgende indkommet kommentarer til materialet.
Viborg	Klima- og Miljøudvalget 30. april 2024	Det bemærkes, at der savnes fokus på Gudenåens vandafledning med henvisning til pejlemærkernes side 11.
Silkeborg	Klima- og Miljøudvalget 6. maj 2024	Klima- og Miljøudvalget har besluttet: <ul style="list-style-type: none"> • at orienteringen om Gudenåkomitéens pejlemærker tages til efterretning • at kommentarer til Gudenåkomitéens pejlemærker sendes til Gudenåkomitéens Sekretariat senest 10. juni 2024 <p>Beslutning Klima- og Miljøudvalget</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taget til efterretning
Skanderborg	Klima, Miljø og Planudvalget 11. juni 2024	Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller, <ul style="list-style-type: none"> • at Gudenåkomitéens pejlemærker ”På tværs med vilje” drøftes. <p>Beslutning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klima-, Miljø- og Planudvalget drøftede sagen.
Horsens	Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget 7. maj 2024.	Direktionen indstiller, at Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget drøfter Gudenåkomitéens pejlemærker i ”På tværs med vilje”. Beslutning Indstillingens pkt. 3: Bæredygtigheds-, Natur- og Klimaudvalget drøftede Gudenåkomitéens pejlemærker.
Hedensted	Udvalget for Teknik og Miljø 15. maj 2024	Orienteringen om Gudenåkomitéens pejlemærker tages til efterretning samt at kommentarer til Gudenåkomitéens pejlemærker sendes til Gudenåkomitéens Sekretariat senest den 10. juni 2024. Udvalget har godkendt forvaltningens indstilling.

Bilag 3

Kommissorium for Gudenåkomitéens faglige følgegruppe til Gudenåplanen - Naturplan for Gudenåen og Randers Fjord

Formål og grundlag

Navnet på følgegruppen er ”Gudenåplanens følgegruppe”

Følgegruppen er nedsat af Gudenåkomitéen d. 21. juni 2024 og fungerer imens ”Gudenåplanen - Naturplan for Gudenåen og Randers Fjord” udarbejdes.

Følgegruppen er et rådgivende forum for Gudenåkomitéen i forbindelse med Gudenåplanen. Følgegruppen skal arbejde inden for Gudenåplanens vision og dennes 4 strategiske indsatsområder.

Sammensætning

Følgegruppen er sammensat for at dække faglige temaer inden for Gudenåplanens 4 strategiske indsatsområder: ”Klimarobust ådal”, ”Friluftslivs kerneområde”, ”Mere og bedre natur” samt Rent vandmiljø og Ren Randers Fjord.

Følgegruppen består af:

- *Planlægning, landskaber, klimatilpasning* - [Henrik Vejre](#) (KU)
- *Fremtidsscenarier, samfundskontekst* - [Tage Duer](#) (Concito)
- *Landbrugets rolle og muligheder* - [Irene Asta Wiborg](#) (SEGES)
- *Naturforbedring og forøgelse* - [Signe Normand](#) (AU)
- *Viden om fisk* - [Bjarke Ibsen Dehli](#) (DTU Aqua)
- *Friluftsliv, turisme* - [Jacob K. Larsen](#) (Dansk Kyst- og Naturturisme)
- *Friluftsliv, generelt* - [Winni Grosbøll](#) (Friluftsrådet)
- *Forbedret vandmiljø* - [Torben Linding Lauridsen](#) (AU)

Gudenåkomitéen kan beslutte at udvide følgegruppen med yderligere faglige personer, hvis der opstår behov herfor i forbindelse med udarbejdelsen af Gudenåplanen.

Sekretariat

Gudenåkomitéen har sekretariat i Silkeborg Kommune:

Gudenåkomitéens Sekretariat

Søvej 1

8600 Silkeborg

Møder

Gudenåkomitéen inviterer følgegruppen ind efter behov, dog som udgangspunkt én gang årligt.

Gudenåkomitéen sørger for forplejning til møderne. Der kan udbetales honorar for arbejdet efter nærmere aftale.

Møderne er lukkede for offentligheden. Følgende kan deltage i møderne:

- Repræsentanter fra Gudenåkomitéens Sekretariat
- Repræsentanter Gudenåkomitéens Embedsmandsgruppe.
- Følgegruppens udpegede repræsentanter.

Til møderne kan der ved behov derudover inviteres nødvendig ekspertise og teknisk bistand.

Forslag til emner, der foreslås behandlet på møder mellem Gudenåkomitéen og følgegruppen sendes til Gudenåkomitéens Sekretariat senest 7 arbejdsdage før dagsordenens udsendelse.

Sagerne behandles i mødet i den rækkefølge, hvori de er optaget på dagsordenen. Det kan på mødet besluttes at optage nye punkter på dagsordenen, og fravige den i dagsordenen angivne rækkefølge for sagernes behandling.

Udover møder med Gudenåkomitéen skal følgegruppen forvente at indgå i følgende aktiviteter:

- Workshopsessioner for følgegruppens medlemmer og Gudenåkomitéens embedsmandsgruppe
- Individuelle interviews
- Evt. ekskursioner med Gudenåkomitéen og/eller Gudenåkomitéens embedsmandsgruppe.

Mødeindkaldelse

Møderne indkaldes af Gudenåkomitéens Sekretariat med mindst 4 ugers varsel.

Dagsorden udsendes til alle inviterede til møde senest 1 uge inden møde, og vil samtidigt blive gjort offentligt tilgængelige på Gudenåkomitéens hjemmeside.

Referat

Referaterne vil som udgangspunkt have karakter af beslutningsreferater eller korte opsummeringer. Ethvert medlem kan forlange at få sin på mødet fremsatte mening ført til referat.

Referaterne udsendes til Gudenåkomitéen og følgegruppens medlemmer og vil samtidigt blive gjort offentligt tilgængelige på Gudenåkomitéens hjemmeside.

Kommissorium

Kommissoriet er gældende fra d. 21. juni 2024. Ændring af kommissorium kan kun ske ved beslutning i Gudenåkomitéen.

Bilag 4

TID	INDSLAG	INDHOLD
08.15 – 09.00	Morgenmad og ankomstregistrering	
09.00 – 09.30	Velkomst <i>Rune Kristensen, formand for Gudenåkomitéen</i> <i>Magnus Heunicke, miljøminister</i>	<i>Hvorfor initiativ til en samlet Gudenåplan?</i> <i>Hvorfor behov for en samlet Gudenåplan?</i>
09.30 – 09.45	I sidder på et guldæg <i>Henrik Vejre, KU (ordstyrer)</i>	<i>Perspektivet, fremtiden, ådalenes potentiale ift. klimatilpasning, natur, friluftsliv.</i>
09.45 – 11.30	Ådalens palette af grønne nuancer – nationale problemstillinger i en ådal <i>Under afklaring</i> <i>Signe Normand, AU</i> <i>Tom Heron, Seges</i> <i>Stiig Markager, AU</i> <i>Winni Grossbøl, Friluftsrådet</i>	<i>Klimarobusthed – hvorfor, hvordan</i> <i>Mere og bedre natur – hvorfor, hvordan</i> <i>Landbruget i fremtidens landskab</i> <i>Rent vandmiljø og Randers Fjord: hvorfor, hvordan</i> <i>Friluftsliv – hvorfor, hvordan</i>
11.30 – 12.00	Pause	
12.00 – 13.00	Hvordan skal vi lykkes sammen? <i>Niels Fuglsang (S), EU-parlamentet</i> <i>Marianne Bigum (SF), Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg</i> <i>Rune Kristensen (S), Formand for Gudenåkomitéen</i> <i>Torben Hansen (S), borgmester i Randers</i> <i>Der afventes svar fra øvrige paneldeltagere</i>	<i>Fokus: hvordan kan en samlet Gudenåplan sikre succes og at vi løser udfordringerne sammen</i>
13.00 – 13.15	Afrunding og de næste skridt <i>Hele Gudenåkomitéen</i>	<i>Fokus: politisk forpligtelse – hvad tager komitéen 'med sig hjem og hvad er de næste skridt'. Formanden runder af til sidst.</i>
13.15 – 14.00	Frokost	

Bilag 5

Referat fra møde d. 25.04.2024 i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Praktisk information om mødet

Mødested: Fælleshuset på Ly Outdoor Camp. Vejlsøvej 7, 8600 Silkeborg

Parkering: Parkering ved campingpladsen er begrænset. Se parkeringsmuligheder side 2

Mødets varighed: 15.00 – 18.00 (inkl. udendørs besigtigelse)

Forplejning: eftermiddagskaffe- og kage

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat:

- **Morten Horsfeldt Jespersen**
Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat
Formand for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen
Direkte telefonnummer: 89 70 15 20/ 20 51 75 50
e-mailadresse: mhj@silkeborg.dk
- **Majbritt Kjeldahl Lassen**
Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat
Direkte telefonnummer: 51 44 49 43
e-mailadresse: makla@silkeborg.dk
- **Besøgsadresse og hjemmesidehenvisninger**
Gudenåkomitéens Sekretariat, Søvej 3, 8600 Silkeborg

Gudenåkomitéens hjemmesideadresse er www.gudenaakomiteen.dk

Brugerrådets hjemmesideadresse er www.gudenaakomiteen.dk/brugerraadet-for-sejlads-paa-gudenaen/

Parkeringsmuligheder:

Mødet holdes på Ly Outdoor Camp. [Vejsøvej 7, 8600 Silkeborg](#) (tidl. Gudenåens Camping Silkeborg – dette navn fremkommer hvis man anvender Google Maps).

Muligheder for parkering:

p-pladsen v. siden af Lægehuset, v. Vejsøhus eller v. Trailcenteret (alle 5 min. gang) - sti/vej angivet med "sko" på kortet. Parkering er også mulig v. Indelukket (10 min. gang) langs vandet.

Dagsorden

1) **Velkomst** (kl. 15.00 – 15.05)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

Der er kommet en ledig plads i Brugerrådet som følge af udmeldelse fra Randers Motorbådsklub. Som følge heraf udgår punktet ”Regulativarbejdet: regulativgruppen for Silkeborg – Randers” som var ønsket af det nu tidligere medlem

2) **Introduktion til området og besigtigelsen ”Indelukket” og Remstrup Å** (15.05 – 15.15)

v./ Majbritt Kjeldahl Lassen

3) **Besigtigelse** (15.15 – 16.10)

15.15: Afgang fra mødelokalet, Ly Outdoor Camp

Der gøres flere stop på besigtigelsen:

Ly Camping: Kayakomat

Remstrup Å: Kanoisætningssted

Indelukket: Gæsteplads/bådplads, slæbested, sejladsinfo, opsynsmænd, samt faciliteter til tankning, tømning af spildevand og miljørummet

Ifm. med hvert stop er der oplæg fra enten Maibritt Langfeldt Sørensen (Silkeborg Kommune), Arne Brohus (Silkeborg Motorbådsklub) eller Majbritt Kjeldahl Lassen (Gudenåkomitéens Sekretariat)

16.00: Gang til Ly Outdoor Camp

16.10: Ankomst Ly Outdoor Camp

4) **Nyt fra Gudenåkomitéen** (kl. 16.15 – 16.30)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

Der orienteres nærmere om beslutninger og drøftelser om sejladsområdet på komitémødet d. 17. november 2023 samt d. 8. marts 2024.

5) Evaluering af dialogmøde ml. Brugerrådet og Gudenåkomitéen 8. marts 2024 (16.30 – 17.00)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

I Gudenåkomitéens pejlemærkehæfte kan man læse, at komitéen ønsker at få inspiration til Gudenåsystemet som fremtidigt sejladsområde ved at invitere relevante interessenter ind til drøftelser fx ved afvikle dialogmøde med Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen. Som følge heraf blev der afviklet et dialogmøde de 2 fora imellem – det første af sin slags. Dialogmødet evalueres.

6) Opsamling fra sidste Brugerrådsmøde (kl. 17.00 – 17.15)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

Der følges på drøftelserne om regulering af støj ifm. sejlads

7) Sejladskontrol 2024 (kl. 17.15 – 17.30)

v./ Majbritt Kjeldal Lassen og Jesper Korsholm

Gudenåkommunerne mødes årligt med politikredsene for at planlægge kontrolindsatsen til den kommende sejladssæson. MARIKPOL betjent fra Midt-og Vestjyllands Politikreds, Jesper Korsholm, orienterer om fokus for sejladskontroller og om emner på sejladsområdet generelt, herunder om gentagelsesvirkning.

8) Skiltning ved slæbestederne/isætning af både (kl. 17.30 – 17.40)

v./Henri Viveke

Mossø Lodsejerforening ønsker at drøfte den offentlige skiltning ved slæbestederne vedr. sejladsreglerne.

9) Bordet rundt – projekter eller andet i Gudenåsystemet af sejladsmæssig interesse (kl. 17.40 – 17.55)

Mødets deltagere orienterer gensidigt om relevante projekter eller anden information af relevans for GudenåSystemet brugere.

10) Eventuelt (kl. 17.55 – 18.00)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

Deltagelsesoversigt

Deltog i mødet	Repræsentarer
Agnete Olesen	Danmarks Naturfredningsforening (DN), Skanderborg
Ole Bøgh Vinter	Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Østjylland
Jens Szabo	Dansk Forening for Rosport (DFfR)
Bo Vestergaard	Foreningen af kanoudlejere på Gudenåen
Thorkild Danielsen (suppleant)	Friluftsrådet
Henri Vivike	Mossø Lodsejerforening
Thorbjørn Nørgaard	Naturstyrelsen (NST), Søhøjlandet
Ejlert Andersen	Silkeborg Sejlklub
Allan Mathiasen	Skanderborg Lystfiskerforening
Lars Radant	Silkeborg Fiskeriforening
Poul Kviesgaard	Tange Roklub
Henrik Dahl	Ulstrup Marina
Ole Christensen	Vestbirk Kano- og Fritidslaug
Niels Toft Christensen	Ålauget GST og Gudenådalens Lodsejerforening
Morten Horsfeldt Jespersen	Silkeborg Kommune – Brugerrådsformand
Martin Bjork Christensen	Randers Kommune
Maibritt Langfeldt Sørensen	Silkeborg Kommune
Ryle Højmark	Skanderborg Kommune
Bo Karlshøj Riis	Horsens Kommune
Stine Bruun Bundesen	Hedensted Kommune
Majbritt Kjeldahl Lassen	Gudenåkomitéens Sekretariat - koordinator

I mødet deltog også Jesper Korsholm fra Midt- & Vestjyllands politi

Deltog ikke/ikke tilmeldt mødet

Jan Karnøe

?

Peter Fosgerau

Søren Slott

Arne Brohus

Lars Møller

Julie Østergaard Markussen

Repræsentorer

Danmarks Sportsfiskerforbund

Dansk Kano og Kajak Forbund (DKF)

Langå Sportsfiskerforening & Gudenåsamslutningen

Silkeborg Kajakklub

Silkeborg Motorbådklub

Favrskov Kommune

Viborg Kommune

REFERAT

Ad 1) Velkomst

Formanden for Brugerrådet bød velkommen til Ly Outdoor Camp

Mødet holdes ude af Silkeborg Rådhus, fordi Brugerrådet på forårsmøderne gerne vil se noget sejladsrelevant. Sidste forår var det Slusen og havnen i Silkeborg – denne gang er destinationen Remstrup Å og Indelukket.

Ift. mødedeltagelse: Der var afbud fra 4 medlemmer. Brugerrådet er siden sidste møde blevet et medlem mindre, da Randers Motorbådsklub har meldt sig ud. Gudenåkomitéen blev orienteret om udmeldelsen på deres sidste møde. Man kan søge om den ledige plads – se proceduren online på Brugerrådes infoside.

På mødet deltog suppleant for Friluftsrådet, hvorfor mødet indeholdt en fælles præsentationsrunde (lavet umiddelbart efter besigtigelsen).

Ad 2) Introduktion til området og besigtigelsen ”Indelukket” og Remstrup Å

Koordinator i Gudenåkomitéens Sekretariat orienterede kort om hvorfor valget faldt på Indelukket og Remstrup Å til forårets besigtigelse. Remstrup Å er den del af Gudenåen, der løber ind gennem Silkeborg by. På kanokortet angives begge stedsbetegnelser på detajlkortet over Silkeborg, da ”ikke-silkeborgensere” ikke nødvendigvis kender navnet Remstrup Å. Remstrup Å er det sted i Gudenåsystemet, hvor der er allertættest trafik, og trafikken består af en blandet brugerskare (turbådssejlads, privat sejlads, turistsejlads, sejlads i klubregi).

Ved Remstrup Å ligger ”Indelukket” – og selv om navnet indikerer det modsatte, så er området åbent for alle. Området var oprindeligt en del af det lokale statsskovdistrikt, hvor skovridderen heggede det inde – deraf navnet indelukket. Området har været på kommunale hænder siden 1899. Indelukkets rundbuede havn stammer fra 1939 – 1941, hvor unge arbejdsløse gravede 2 kanaler ind fra Remstrup Å, hvilket skabte 2 små øer, der er forbundet til land med broer.

Der er mange faciliteter i området til de sejlede. Turen tog Brugerrådet forbi flere stop i relation til bl.a. §§7, 10, 12 og 13 i Bekendtgørelse om ikke-erhvervmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers.

Besigtigelsen indeholdt følgende stop: * Kayakomat * Kanoisætningssted * Gæsteplads/pladser til hjemmehørende motorbåde * Slæbested * Skilt m. sejladsinfo * Tanknings – og tømningfacilitet * Opsynsmændenes hus * Facilitet til tømning af kemisk toilet

Ad 3) Besigtigelse

Intet at referere

Ad 4) Nyt fra Gudenåkomitéen

Gudenåkomitéen har holdt 2 møder siden sidste møde i Brugerrådet – hhv. 17 november 2023 og 8. marts 2024 ([link til Gudenåkomitéens dagsordener og mødereferater findes på deres hjemmeside](#)).

Komitéen har besluttet at nedlægge deres Klimatilpasningsfølgegruppen, hvori Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen havde en plads. I stedet besluttede komitéen at nedsætte en ny følgegruppe med et bredere fokus end klimatilpasning.

Den nye følgegruppe kommer i spil som følge af komitéens ambitioner for et storskalaprojekt for Gudenåen og Randers Fjord - ”Gudenåplanen”.

”Gudenåplanen” er en naturplan for Gudenåen og Randers Fjord, der skal sikre en fremtid med klimatilpasning, bedre natur, rent vandmiljø og friluftslivsmuligheder.

Følgegruppen skal komme med vidensbaseret sparring til komitéen om Gudenåplanens 4 strategiske indsatspunkter (forkortet – indsat fra slide præsenteret på mødet):

Klimarobust ådal: Fokus er at skabe en robust ådal, der er modstandsdygtig over for ændrede klimamønstre og ekstreme vejrforhold.

Friluftslivs kerneområde: Udvikle attraktive og tilgængelige områder til friluftsliv i et styrket samarbejde med GudenåSamarbejdet. Gudenå ”brandet” styrkes og giver øgede muligheder for turisme og lokal erhvervsudvikling.

Mere og bedre natur: Fremme biodiversiteten og bevarelsen af økosystemer gennem genoprettelse af naturlige levesteder, beskyttelse af truede arter, og skabelse af grønne korridorer. Implementeringen af Naturgenopretningsforordningen skal være en forankret indsats i at skabe løsninger skræddersyet til geografien.

Rent vandmiljø og ren Randers Fjord: Implementere initiativer til at reducere forurening og forbedre vandkvaliteten i vandløbene, søerne og Randers Fjord. Landbruget i ådalen omstilles til ekstensiv drift - naturpleje som aktivitet styrkes.

Da friluftsliv er et divers område, er der inviteret flere videnspersoner med ift. dette strategiske indsatsområde. Svarfristen er ikke overstået, men der er generelt god interesse for at deltage i arbejdet.

På mødet blev der spurgt til hvorfor ikke hele Gudenåens opland var markeret som geografisk indsatsområde i Gudenåplanen. Dette skyldes, at fokus er besluttet at være på en ca. 2 km bræmme langs Gudenåens hovedløb (samlet geografiskarealer svarende ca. til Langeland), men at der sagtens kan laves indsatser uden for det markerede område.

Et tidligere udarbejdet dokument om Gudenåens benyttelse blev foreslået af Dansk forening for Rosport som et supplement til Gudenåplanen ([direkte link til Vandvejen – sejladsdelen starter på side 23](#)) – Sekretariatet noterer sig forslaget.

I Gudenåkomitéens pejlmærkehæfte ”På tværs med vilje” kan man læse, at Gudenåkomitéen har fokus på bl.a. spiritussejlad og elmotorbådssejlad. På novembermødet havde komitéen besøg af en oplægsholder ([Henry Thomsen](#)), der kunne fortælle om perspektiverne inden for elmotorbådssejlad. Komitéen ønsker at omstille til fossilfri sejlad inden for en årrække, og med dette som hovedbaggrund vil der blive rettet en henvendelse til Miljøstyrelsen med ønske om en revision af Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlad og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers.

Ift. spiritussejlad, som komitéen har haft fokus på gennem længere tid, har komitéen besluttet at sende en fornyet henvendelse til erhvervsministeren om emnet. Dette skyldes, at der andetsteds i rigsfællesskabet (Grønland) er faldet en landsretsdom, der sidestiller spiritussejlad med spirituskørsel. Der er ikke kommet svar fra Erhvervsministeren endnu.

Ad 5) Evaluering af dialogmøde ml. Brugerrådet og Gudenåkomitéen 8. marts 2024

Komitéen og Brugerrådet mødte hinanden for første gang d 8. marts 2024 på Vestermølle i Skanderborg.

Mødet var sat op sådan, at man ved borde arbejde med de emner som komité og Brugerrådet på forhånd var blevet enige om skulle drøftes. Som slut på mødet skulle det markeres med farvede *post-its* hvilket drøftet emne, der var mest relevant for hvert enkelt Brugerrådsmedlem – resultatet blev sendt med ud i referatet fra mødet.

Brugerrådets tilbagemelding om temamødet kan kort opsummeres således:

- Temamødet ses gerne gentaget – og gerne mere tid
- Interessant at møde politikerne og tale direkte sammen om emner. Positivt at det diskuterende bliver taget med videre i systemet.
- Bordopdelingen (runde borde) fungerede godt
- Benyttelse og beskyttelse er kernen i det hele – man skal kunne komme ud i naturen mens man passer på den.

Ad 6) Opsamling fra sidste Brugerrådsmøde

På Brugerrådets sidste ordinære møde var 5. oktober 2023 blev der bl.a. drøftet støj ifm. sejlads som følge af et ønske fra et Brugerrådsmedlem.

Sejladsbekendtgørelsen indeholder ingen formuleringer vedr. støjende adfærd. I flere regulativer findes formuleringer vedr. støj, men disse er ikke enslydende. Håndhævelsen kan være svær – de sejlede flytter sig modsat folk, der larmer til en fest i en lejlighed.

Gudenåkommunerne har, som tidligere oplyst, indhentet ekstern juridisk vurdering af reguleringsmulighederne for støj ifm. sejlads ligesom Politiet har kigget nærmere på sagen. Det er ikke helt så enkelt på vand som i land, og der er pt. ikke en entydig afklaring på området. Der er forsat nogen uafklarede sondringer omkring lovhjemmel og Politiet har siden forsøgt at få en nærmere afklaring ift. om regulering af støj indgår under Naturbeskyttelsesloven eller evt. Ordensbekendtgørelsen.

På mødet kunne marsikpol-betjent Jesper Korsholm fortælle, at ordensbekendtgørelsen finder anvendelse. Politiet kan som myndighed på søen bruge den samme paragraf som ”musik til ulempe”, når naboen spiller højt musik på land, da det implicit af bekendtgørelsen fremgår at bekendtgørelsens geografiske område tillige omfatter søer, vandløb og andre vandsteder. Fremgangsmåden vil være den samme som på landjorden – politiet vil i muligt omfang tage derud for at konstatere forholdet samt notere dette. Vedbliver støjen/genen kan udstedes bødeforlæg. På vandet flytter de støjende sig, hvilket giver en udfordring, da det så vil være nye naboer, som støjen generer og ikke nødvendigvis den samme borger. Politiet skal finde et niveau i håndhævelsen. Det er også muligt at anvende naturbeskyttelsesloven, hvis det er naturen, som skal beskyttes. I tillæg til disse muligheder findes politiet egen ”sejladsbekendtgørelse” - Reglement for sejlads med motordrevne fartøjer herunder vandscootere og jetski og for brætsejlads ud for kyststrækningerne i Midt- og Vestjyllands politikreds - der giver muligheder ift. anden larm ifm. sejlads.

Agnete Olesen (DN) var interesseret i at vide, hvordan ”larm” måles/defineres.

Der er ikke tale om målinger, men konkrete skøn, hvilket er en af årsagerne til at Politiet som udgangspunkt selv vil konstatere forholdet. Dette henset til bevisets stilling ved en evt. retssag - både fordi en alm. politipatrulje ikke nødvendigvis kan få kontakt til sejlede på vandet og derfor ikke konstatere identitet, men og også af hensyn til generelle observationer og sikring af bevis.

Ad 7) Sejladskontrol 2024

Langt størstedelen af de sejladskontroller, der udføres i Gudenåsystemet sker i samarbejde mellem Politiet og kommunerne langs Gudenåen. Hvert år mødes de Gudenåkommuner hvor motorbådssejlads er tilladt med Politiet for at koordinere og ensrette indsatsen på tværs af kommunerne. Desuden drøftes hvad der rør sig på sejladsområdet generelt og om der er et særligt fokus for sejladskontrollerne. Politiets hovedfokus på sejladskontrollerne i 2024 er sikkerhed og

forventningen er, at kontrolindsatsen bliver sammenlignelig med tidligere år.

Information om sejladskontrollerne: Der udarbejdes i 2024 ikke en fælles pressemeddelelse ml Politiet og kommunerne om sejladskontrol forud for kontrollerne – pressemeddelelse kan deres generelle informationsværdi til trods blive fanget bag lokalavisernes betalingsmure. I 2023 blev de sociale medier anvendt til at annoncere tilstedeværelsen på vandet. Især Politiet nye, stor båd trak mange læsere og kommentarer under kontrollerne i øvrigt. Fornemmelsen er, at man kom langt ud at det evt. kan have været en medvirkende faktor til at der i første halvdel af sæsonen generelt var meget få maritime sager. Baseret på tilbagemeldingerne vil fokus også i 2024 være på sociale medier. Politiet vil forud for sejlads-sæsonen lave et skriv om kontrollerne – dette skriv fremsendes til Sekretariatet mhp. distribution blandt brugerrådets medlemmer.

Bødetaksterne til vands sættes efter lignende overtrædelser til lands. F.eks. redningsveste svarer til sikkerhedssele dvs. samme takst. Certifikater svarer til kørekort, så det ligeledes samme takst.

Hastighed er ift. naturbeskyttelsesloven (hensyn til naturen), så derfor giver det en mærkbar bøde at sejle forbudte steder eller med for høj hastighed, da det er en overtrædelse af naturbeskyttelsesloven. Politiet har på kontrollerne fokus på alt, hvad der hedder sikkerhed – dvs. også hastighed. Ved gentagelse af hastighed er det ”dobbelt op” på bøden. Der er 10 års gentagelsesvirkning – for en hastighedsovertrædelse betyder dette et bødeforlæg på 5000 kr. første gang, der sejles for stærkt, anden gang lyder bødeforlægget på 10.000 kr. uanset farvand. Det er noget, man er opmærksom på – en borger fik bøde på 10.000 kr. for at sejle for stærkt 2 gange indenfor 10 år.

Ad 8) Skiltning ved slæbestederne/isætning af både

Mossø Lodsejerforening havde meldt et emne ind til drøftelse ift. til den offentlige skiltning ved slæbestederne vedr. sejladsreglerne.

Det nye skilt, som er sat op ved motorbådsisætningsstedet ”Mossøbrå” er dækkende for Mossøs vedkommende. Der kan misforstås ting ved den generelle skiltning i Gudenåen. Der står kun, hvor man ikke må sejle med motorbåde og ikke for de andre fartøjer (ikke-motoriserede). Der mangler info om, hvor man ikke må sejle med kajak og andre ikke-motoriserede fartøjer.

Lars Radant (Silkeborg Fiskeriforening) oplevede, at der kommer ikke-motoriserede fartøjer de steder, som er markeret med rødt på kortet, hvor motorbåde ikke må sejle og derfor kunne info til sejlen i ikke-motoriserede fartøjer være værd at overveje. Sejladsforbudszonerne kunne også være svære at se fysisk derude.

Jens Szabo (Dansk Forening for Rosport) foreslog, at man kunne overveje at se på tidsintervaller ift. sejladsforbudszoner, da sejlen kan have behov for at søge tættere på land ift. blæst. Men man skal

også forholde sig til, at der er eksempler på at sejlene går i land på privates grund, hvilket ikke er tilladt medmindre man har fået lov hertil af lodsejer.

Ad 9) Bordet rundt – projekter eller andet i Gudenåsystemet af sejladmæssig interesse

Der er tradition for, at mødets deltagere orienterer hinanden gensidigt om relevante projekter eller anden information af relevans for GudenåSystemet brugere.

Horsens Kommune informerede om, at der som følge af indkomne klager over myndighedsbehandling, er Vestbirkprojektet sat på pause, og der sker forventeligt ikke noget i 2024.

Skanderborg Kommune gav på mødet et oplæg om flere projekter af sejladmæssig interesse – herunder er pointerne samlet:

Skimminghøj projektet i Ry

- Etablerer en kanohavn
- Etablerer en bådhal (vinteropbevaring af Gl. turisten) med toilet, bad, ”hængekøjehotel”, ”Madpakkehus”, Kulturcenter og Mødested (når Gl. Turisten ikke er i huset), mulighed for at sætte telt op på plænen rundt om.
 - Tegninger er på plads
- Opgrader eksisterende slæbested i Ry marina
- 25 nye p-pladser (der hvor den nuværende toiletbygning er placeret og ved Roklubben på den nuværende græsplæne)
- Sejlkanalen er droppet og en anden løsning skal findes for at transportere Gl. Turisten. F.eks. en bådvojn.
- Der laves tekniske og økonomiske forberedelser til, at der kan etableres en bådvaskeplads ved siden af slæbestedet i Ry Marina. Ry Marina vil gerne påtage sig driftsansvaret på pladsen. Dog bliver det ikke en del af Skimminghøjprojektet, pga. budget og vi mangler pengene til at bygge det. Alt andet vil dog være klart.
- Lokalplan er ved at blive lavet (COWI) og forventes klar omkring sommerferien.
- Udbud i 3. kvartal.
- 1. spadestik i 4. kvartal i år.
- Tager ½ år at bygge. Forhåbentlig indvielse til sommer 2025. Kræver at lokalplanen kører, men lige nu går det godt og arbejdet skrider fremad.

Julsø – ved foden af Himmelbjerget

- Arbejder på at få lavet en form for havn, så lystbåde, kanoer/kajakker kan ligge til og ikke kun turbåden. Desuden et toilet og madpakkehus.
- Vi håber på at kunne få genopført det nedbrændte hotel Julsø, så man kan komme ind og få en kop kaffe. Der arbejdes på at få tegnet og projekteret et projekt, som kan blive godkendt inden fristen, som er forlænget til august i år.

- Udfordringer: toilet som ligger i vejen ift. ejerens ønsker ift. genopførsel af hotellet. Så der arbejdes på at etablere et nyt toilet i skrænten.
- Nedrivning af eksisterende toilet og opbygning af nyt toilet i skrænten vil koste op mod 2,5 millioner. Budgetmæssigt hænger Julsø og Skimminghøj sammen.

Budget for Skimminghøj og Julsø: 10,1 mio. kr. alt inkl.

Junges Plantage

- Ved shelterpladsen i Junges Plantage er der nu trukket drikkevand frem, så brugere at shelterpladsen ikke selv skal medbringe drikkevand.
- Samme sted etablerer Skanderborg Ungdomsskole inden sommerferien en ny shelterlandsby i kanten af den eksisterende shelterplads. De vil blive opsat 8 nye minishelters med plads til 2 personer i hver kabine.
- Ungdomsskolen laver endvidere en forsænket platform på den eksisterende bådebro, så det er lettere for kanoer og kajaker at komme i land.

Fuldbro Mølle projektet

- Et projekt hvor der skabes faunapassage (inkl. passage for de fleste roende både)
- Skanderborg Kommune har sendt en forespørgsel til MST ang. midler til betaling af erstatning til ejeren af stemmeværket. Vi afventer svar fra MST.
- Projektet er således ikke droppet, selv om det overfor interesseorganisationerne måske kan se sådan ud, men Skanderborg Kommune er pt. i venteposition.

Ry Sejlklub

- Skanderborg Kommunes Fællesskabspulje støtter Ry Sejlklubs udviklingsplan med 100.000 kr.
- SK's naturteam og Åben Land team er i proces med Ry Sejlklub angående en udviklingsplan, som har til hensigt at udvikle klubhuset og området mellem klubhus og Knudsø.
- Ønsker:
 - Klubhus med opholdsrum og køkken
 - Bedre omklædnings- og toiletfaciliteter
 - Bedre opbevaringsmuligheder af grej
 - Flydebro ved haven for surfere
 - Ny sauna
 - Udendørs opholdsområder med plads til spisning (udekøkken, udebruser mm.)

Ad 10) Eventuelt

Der er fortsat tilslutning til besigtigelser som en del af brugerrådets mødet. Det er godt at se noget relevant – området omkring Amtmands Hoppes bro kunne være interessant ifm. en kommende besigtigelse. Ift. kommende besigtigelser blev der forslået at bruge mere tid end tilfældet har været til de sidste 2 besigtigelser – der er ingen grund til hastværk.

Jens Szabo (Dansk forening for Rosport) spurgte ind til hvem der har ansvaret for opsatte metalpæle (m. lys i) ml Ry og Silkeborg da isen tager nogle af pælene, hvilket gør, at de ligger lige under vandoverfladen. Ry Roklub har selv sat bøje i pælen, så de selv kan se, hvor den er for at undgå skader på bådene. Svaret herpå på mødet var, at det er den kommune, der har opsat pælene, der har ansvaret for dem. Silkeborg Kommune har en mand ude og tjekke 2 gange om året og tjekker skiltene. Han fanger ikke alt. Hvis der bliver meldt noget ind, så melder de det videre til ham. Det samme gør sit gældende Skanderborg Kommune.

OBS: Efterfølgende har Silkeborg kommune meddelt Sekretariat, at ovenstående ikke er korrekt – det er Brosamarbejdet, der har ansvaret for lysmarkeringerne i området.

Bilag 6

Oversigt over kommunikation ml. Gudenåkomitéen og hhv. erhvervsministeren og Søfartsstyrelsen om spiritussejlads i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer (perioden juni 2022 - maj 2024)

21.06.2022

1. henvendelse fra Gudenåkomitéen til erhvervsministeren

Gudenåkomitéen efterspørger afklaring på lovområdet om spiritussejlads i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

20.09.2022

Svar fra erhvervsministeren

Svar fra erhvervsministeren på henvendelse af 21. juni 2022 vedr. afklaring på lovområdet om spiritussejlads i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

15.12.2022

Henvendelse fra Gudenåkomitéen til Søfartsstyrelsen

Gudenåkomitéen efterspørger resultatet af rundspørge blandt politikredsene på lovområdet om spiritussejlads i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

09.03.2023

Svar fra Søfartsstyrelsen

Sammenfatning_rundspørge til politikredse vedr. spiritussejlads i fritidsfartøjer hvortil der ikke kræves uddannelsesbevis

13.04.2023

2. henvendelse fra Gudenåkomitéen til erhvervsministeren

Gudenåkomitéen efterspørger fortsat afklaring på lovområdet om spiritussejlads i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

28.06.2023

Svar fra erhvervsministeren

Svar fra erhvervsministeren på henvendelse af 13. april 2023 fra Gudenåkomitéen vedr. spiritussejlads

22.03.2024

3. henvendelse fra Gudenåkomitéen til erhvervsministeren

Gudenåkomitéen følger op på lovområdet om spiritussejlads

03.05.2024

Svar fra erhvervsministeren

Svar fra erhvervsministeren på henvendelse fra Gudenåkomitéen vedr. spiritussejlads

Til

Erhvervsminister Simon Kollerup
Retsordfører for Socialdemokratiet Bjørn Brandenburg
Retsordfører for Det Konservative Folkeparti Britt Bager
Retsordfører for Radikale Venstre Samira Nawa
Retsordfører for Socialistisk Folkeparti Karina Lorentzen Dehnhardt
Retsordfører for Alternativet Torsten Gejl
Retsordfører for Nye Borgerlige Pernille Vermund
Retsordfører for Liberal Alliance Alex Vanopslagh
Retsordfører for Venstre Preben Bang Henriksen
Retsordfører for Frie Grønne Sikandar Siddique
Retsordfører for Dansk Folkeparti Peter Skaarup
Retsordfører for Enhedslisten Rosa Lund
Rigspolitichef Thorkild Fogde

21. juni 2022

Gudenåkomitéen efterspørger afklaring på lovområdet om spiritussejlad i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

Gudenåen er et populært sted at sejle, og særlige søerne i området kaldet Søhøjlandet (Silkeborg og Skanderborg) tiltrækker mange motorbådssejlende. Men området anvendes også i stor stil af vandets bløde trafikanter så som fx kanoturister, foreningslivet og lokalbefolkningen generelt.

Komitéen er interesseret udfaldet af den undersøgelse, som blev igangsat af Erhvervsministeren efter en debat i Folketingets spørgetime d. 4. december 2019 om spiritussejlad. Nuværende lovgivning fastsætter alene en fast promillegrænse (0,5‰) såfremt det motoriserede fartøj kræver et uddannelsesbevis at føre fx speedbåds-certifikat. Hvis båden ikke kræver et bevis at føre, er der ingen fast promillegrænse.

Gudenåkomitéen bakker op om holdningen fra de lokale politikredse og Brugerrådets for Sejlad på Gudenåen på dette område: en fast promillegrænse for alle motoriserede fartøjer ønskes. Og den ønskes på forkant – ikke først når der er sket en ulykke.

Med venlig hilsen

Rune Kristensen, Formand for Gudenåkomitéen
Karen Lagoni, Næstformand for Gudenåkomitéen

Hvem er Gudenåkomitéen?

- Frivilligt, tværkommunalt, formaliseret samarbejde på politisk niveau om Gudenåens benyttelse, beskyttelse og klimatilpasning.

Medlemskommuner 2022 – 2025: Hedensted, Horsens, Skanderborg, Silkeborg, Viborg, Favrskov og Randers Kommuner. Disse kommuner dækker den sejlbare del af Gudenåsystemet

- Arbejder bl.a. for en koordineret, afbalanceret og sammenhængende indsats for rekreativ anvendelse og beskyttelse af natur og miljø i vandsystemet og de nære omgivende arealer
- Følger udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer, og vurderer mulighederne for at tilgodese de forskellige interesser i den rekreative anvendelse af områderne.

Dette sker bl.a. via Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen, som nedsættes af Gudenåkomitéen

- Direkte link til hjemmeside: <https://www.gudenaakomiteen.dk/>

Gudenåkomitéen

Rune Kristensen, Formand for Gudenåkomitéen
Karen Lagoni, Næstformand for Gudenåkomitéen
makla@silkeborg.dk

ERHVERVSMINISTEREN
20. september 2022

Kære Rune Kristensen og Karen Lagoni

Tak for jeres henvendelse af 21. juni 2022 vedr. udfaldet af rundspørge om spiritussejlds fsva. ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer.

ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Først og fremmest deler jeg jeres holdning om, at det er vigtigt at sikre sikkerheden for hinanden ved færden på vand. Det gælder også, når det kommer til sejlds i fritidsbåde under påvirkning af spiritus eller andre rusmidler.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr. 10 09 24 85
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Rigspolitiet foretog i 2021 en rundspørge til Danmarks 12 politikredse med henblik på at afdække deres erfaringer med de gældende promillegrænser. Denne rundspørge indeholdt en række spørgsmål om eventuelt oplevede udfordringer med spiritussejlds i fritidsfartøjer, hvortil der ikke stilles uddannelseskraft til fartøjets fører, og som derfor ikke er omfattet af den faste promillegrænse på 0,5.

I forlængelse af den pågældende rundspørge har Rigspolitiet oplyst, at visse politikredse oplever vanskeligheder med at håndhæve gældende regler for så vidt angår disse fritidsfartøjer. Dette skyldes især, at ulovlig spiritussejlds for denne type fartøjer sædvanligvis skal dokumenteres i form af sejldsfejl, hvilket typisk indebærer, at politiet observerer et mistænkeligt fartøj over en længere periode. Flere politikredse bemærkede, at det ville være en håndhævelsesmæssig fordel at udvide området for den faste promillegrænse til også at omfatte disse fartøjer.

På baggrund af de modtagne oplysninger fra Rigspolitiet vil jeg nu tage op til overvejelse, om der skal fastsættes en promillegrænse for den nævnte gruppe af fritidsfartøjer. Ved opfølgende spørgsmål til resultatet af den pågældende rundspørge blandt politikredsene, kan I rette henvendelse til Kristian Bruun Sørensen i Søfartsstyrelsen på kbs@dma.dk.

Med venlig hilsen

Simon Kollerup

Til
Kristian Bruun Sørensen
Søfartsstyrelsen

15. december 2022

Gudenåkomitéen efterspørger resultatet af rundspørge blandt politikredsene på lovområdet om spiritussejlads i ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer

Gudenåkomitéen rettede 21. juni 2022 henvendelse til Erhvervsministeren mhp. på at få en afklaring på lovområdet om spiritussejlads i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer. Komitéen var interesseret udfaldet af den undersøgelse, som blev igangsat af Erhvervsministeren efter en debat i Folketingets spørgetime d. 4. december 2019 om spiritussejlads.

Gudenåkomitéen arbejder med Gudenåen benyttelse og beskyttelse, men var ikke blandt de udspurgte interessenter. Nuværende lovgivning fastsætter alene en fast promillegrænse (0,5‰) såfremt det motoriserede fartøj kræver et uddannelsesbevis at føre fx speedbåds-certifikat. Hvis båden ikke kræver et bevis at føre, er der ingen fast promillegrænse. Komitéens holdning til emnet er, at en fast promillegrænse for alle motoriserede fartøjer ønskes. Og den ønskes på forkant – ikke først når der er sket en ulykke. Denne holdning blev fremsendt til erhvervsministeren i henvendelsen 21. juni 2022.

Erhvervsministeren svarer d. 20. september 2022, at komitéens holdning om, at det er vigtigt at sikre sikkerheden for hinanden ved færden på vand - også når det kommer til sejlads i fritidsbåde under påvirkning af spiritus eller andre rusmidler - deles.

Erhvervsministeren oplyser endvidere, at ministeren på baggrund af de modtagne oplysninger fra Rigspolitiet om emnet, vil tage op til overvejelse, om der skal fastsættes en promillegrænse for den nævnte gruppe af fritidsfartøjer. Ministeren henviser i sit svar desuden til Søfartsstyrelsen ift. opfølgende spørgsmål til resultatet af rundspørgen blandt politikredsene.

Gudenåkomitéen efterspørger hermed resultatet af rundspørgen blandt politikredsene, samt information om sagens videre forløb.

Med venlig hilsen
Rune Kristensen, Formand for Gudenåkomitéen
Karen Lagoni, Næstformand for Gudenåkomitéen
<https://www.gudenaakomiteen.dk>

Mail modtaget i Gudenåkomitéens Sekretariat 9. marts 2023 som respons på skrivelse fremsendt til Søfartsstyrelsen af Gudenåkomitéen 15. december 2022.

[Link til komiteens henvendelse til Søfartsstyrelsen af Gudenåkomitéen 15.12.2022](#)

Sammenfatning på rundspørge til de 12 politikredse i Danmark vedr. spiritussejlad i fritidsfartøjer, hvortil der ikke er foreskrevet uddannelseskraft til fartøjets fører.

Jeg kan bekræfte, at Rigspolitiet i foråret 2021 gennemførte en rundspørge til de 12 politikredse i Danmark fraregnet Grønland og Færøerne. Rundspørgen var foranlediget af, at Søfartsstyrelsen ønskede at få kendskab til politiets erfaringer med håndhævelsen af spiritussejlad i fritidsfartøjer, hvortil der ikke er foreskrevet uddannelseskraft til fartøjets fører.

Navnlig to af politikredsene meldte tilbage, at man oplevede et større antal sager, der omhandlede netop denne gruppe af fartøjer. De øvrige politikredse meldte om relativt få årlige sager eller slet ingen inden for de foregående fem år.

Otte af politikredsene medgav, at den gældende lovgivning på området gav anledning til udfordringer. Flere af kredsene fremhævede, at det krævede længerevarende observationer mod et givent fartøj, førend man kunne skride til handling, fordi det i praksis krævede dokumenterede sejladsejfejl for at sagen kunne forfølges i retten. Generelt tegnede besvarelsene et billede af, at håndhævelsen ville være lettere, hvis der også for disse fartøjer gjaldt en fast promillegrænse.

Enkelte politikredse anså det nuværende uddannelseskraft for utilstrækkeligt, herunder at kravene med fordel kunne udvides til at omfatte kortere og langsommere fartøjer end i dag. Samtidig blev det dog påpeget, at førere af fritidsfartøjer ofte af egen drift har taget af fritidssejleruddannelser, der ikke er stillet krav om i lovgivningen.

Generelt bærer besvarelsene præg af, at politikredsene har ganske forskellige tilgange til fritidssejlerområdet.

Med venlig hilsen
Kristian Bruun Sørensen
Fuldmægtig, cand.jur.

Dir. tlf.: 72 19 62 04

Mobil: 91 37 62 04

E-mail: kbs@dma.dk

Til

Erhvervsminister Morten Bødskov

13. april 2023

Gudenåkomitéen efterspørger fortsat afklaring på lovområdet om spiritussejls i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer, og ønsker at drøfte lovområdet med Erhvervsministeren.

Gudenåkomitéen ønsker med denne henvendelse at følge op på tidligere dialog med Erhvervsministeren om spiritussejls i motorfartøjer, der må føres uden et uddannelsesbevis.

Erhvervsministeren oplyste 30. september 2022, at ministeren baggrund af modtagne oplysninger fra Rigspolitiet ville tage op til overvejelse, om der skal fastsættes en promillegrænse for den nævnte gruppe af fritidsfartøjer. Komitéen har siden fulgt op på sagen ved at rette henvendelse til Søfartsstyrelsen for at spørge ind til resultatet af den rundspørge Erhvervsministeren igangsatte blandt politikredsene.

Komitéen er blevet oplyst, at 8 af de 12 adspurgte politikredse medgiver, at den gældende lovgivning på området gav anledning til udfordringer. Flere af kredsene fremhævede, at det krævede længerevarende observationer mod et givent fartøj, førend man kunne skride til handling, fordi det i praksis krævede dokumenterede sejlsfejle for at sagen kunne forfølges i retten. Generelt tegnede besvarelsene fra politikredsene et billede af, at håndhævelsen ville være lettere, hvis der også for disse fartøjer gjaldt en fast promillegrænse.

Komitéen undres fortsat over, at nuværende lovgivning kun fastsætter en fast promillegrænse (0,5‰) såfremt det motoriserede fartøj kræver et uddannelsesbevis. Hvis båden ikke kræver et bevis at føre, er der ingen fast promillegrænse. Fartøjet skal ganske vist kunne føres på fuldt betryggende vis, men det virker svært foreneligt med tilstedeværelsen af alkohol i blodet.

Gudenåkomitéen bakker fortsat op om en fast promillegrænse for alle motoriserede fartøjer.

Gudenåkomitéen planlægger besøg til Christiansborg 27. oktober 2023 for at drøfte Gudenåen med miljøministeren og miljøordførerne. I den forbindelse håber komitéen også at kunne mødes med Erhvervsministeren for at drøfte lovgivningen på lovområdet om spiritussejls i de ikke-beviskrævende motoriserede fartøjer.

Med venlig hilsen

Rune Kristensen, Formand for Gudenåkomitéen
Karen Lagoni, Næstformand for Gudenåkomitéen

Hvem er Gudenåkomitéen?

- Frivilligt, tværkommunalt, formaliseret samarbejde på politisk niveau om Gudenåens benyttelse, beskyttelse og klimatilpasning.

Medlemskommuner 2022 – 2025: Hedensted, Horsens, Skanderborg, Silkeborg, Viborg, Favrskov og Randers Kommuner. Disse kommuner dækker den sejlbare del af Gudenåsystemet

- Arbejder bl.a. for en koordineret, afbalanceret og sammenhængende indsats for rekreativ anvendelse og beskyttelse af natur og miljø i vandsystemet og de nære omgivende arealer
- Følger udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer, og vurderer mulighederne for at tilgodese de forskellige interesser i den rekreative anvendelse af områderne.

Dette sker bl.a. via Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen, som nedsættes af Gudenåkomitéen

- Direkte link til hjemmeside: <https://www.gudenaakomiteen.dk/>

Gudenåkomitéen

Rune Kristensen, Formand for Gudenåkomitéen
Karen Lagoni, Næstformand for Gudenåkomitéen
muj@silkeborg.dk

ERHVERVSMINISTEREN
28. juni 2023

Henvendelse fra Gudenåkomitéen vedr. spiritussejlads

Til Gudenåkomitéen

Tak for jeres henvendelse. Det ligger regeringen på sinde at sikre sikkerheden ved færden på vand, også hvad angår sejlads i fritidsbåde under påvirkning af spiritus eller andre rusmidler.

De gældende regler indeholder ganske rigtigt ingen fast promillegrænse for de fritidsfartøjer, der kan sejles uden uddannelsesbevis. Dette betyder dog ikke, at der slet ikke findes nogen regulering af spiritussejlads for disse fartøjer. Man kan altid straffes for spiritussejlads, hvis man er påvirket i en sådan grad, at man som fører af et skib ikke er i stand til at udføre sine opgaver på betryggende vis.

Det er altid væsentligt at se på, om sejladsreglerne er tidssvarende. Det vigtigste for mig er, at det skal være sikkert at færdes på vandet både på åbent hav og i snævre eller lukkede vandområder.

Jeg har dog noteret mig, at visse politikredse oplever vanskeligheder med håndhævelsen af de gældende regler. Derfor er det også et område, som Søfartsstyrelsen følger tæt.

Jeg har desværre ikke mulighed for at mødes med Gudenåkomitéen den 27. oktober 2023, men jeg sætter pris på jeres input i denne sag.

Bedste hilsner,

Morten Bødskov

ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr. 10 09 24 85
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Til:

Erhvervsminister Morten Bødskov

22. marts 2024

Gudenåkomitéen følger op på lovområdet om spiritussejlads

Gudenåkomitéen ønsker med denne henvendelse atter at følge op på tidligere dialog med erhvervsministeren om spiritussejlads i motorfartøjer, der må føres uden et uddannelsesbevis.

Lovgivningen fastsætter en promillegrænse på 0,5, hvis en motorbåd kræver et uddannelsesbevis at sejle. Må motorbåden føres uden uddannelsesbevis, er der ikke er nogen promillegrænse; båden skal blot kunne sejles på fuld betryggende vis. Den forskel har længe undret komitéen. Det er vel reelt i dag det eneste færdselsområde, hvor man må føre en motoriseret enhed uden at tage højde for promillegrænsen på 0,5. Man kan i Danmark altså lovligt sejle alkoholpåvirket i en båd, men man må ikke selv køre hjem fra marinaen i sin bil eller på sin knallert efter endt sejlads.

Et andet sted i Rigsfællesskabet er der for nyligt taget principiel, retslig stilling til hvorvidt man maksimalt må have en promille på 0,5 når man fører en motorbåd, eller om man kan sejle påvirket af alkohol, så længe man sejler forsvarligt. I den konkrete sag havde en sejrende i en lille gummibåd med påhængsmotor en promille på 1,77. Den Grønlandske Landsret sidestiller spirituskørsel med spiritussejlads – dvs. samme promillegrænse på 0,5. Anklagemyndigheden udtaler, at dommen forventeligt letter politiets arbejde med at løfte bevisførelsen i lignende sager fremover i Grønland.

Netop politiets håndhævelsesmæssige udfordringer var noget af det, der kom frem ifm. ministerens tidligere rundspørge om emnet. Søfartsstyrelsen har oplyst Gudenåkomitéen, at 8 af 12 adspurgte politikredse medgiver, at gældende lovgivning på området giver anledning til udfordringer. Flere kredse fremhævede, at længerevarende observationer mod et givent fartøj kræves, førend man kunne skride til handling, da det i praksis kræver dokumenterede sejladsfejl for at sagen kan forfølges i retten. Generelt tegnede besvarelsene et billede af, at håndhævelsen ville være lettere, hvis der også for disse fartøjer gjaldt en fast promillegrænse.

Gudenåkomitéen er bevist om, at der er forskel på lovgivningen i Grønland og i Danmark, og at den afsagte grønlandske landsretsdom ikke skaber præcedens i Danmark. Komitéen opfordrer imidlertid ministeren til at lade sig inspirere af holdningen til spiritussejlads andetsteds i Rigsfællesskabet.

Gudenåkomitéen ønsker forsat en fast promillegrænse for alle motoriserede fartøjer.

Med venlig hilsen

Rune Kristensen, Formand for Gudenåkomitéen

Karen Lagoni, Næstformand for Gudenåkomitéen

Rune Kristensen, Formand for Gudenåkomitéen
Karen Lagoni, Næstformand for Gudenåkomitéen

Henvendelse fra Gudenåkomitéen vedr. spiritussejlad

Til Gudenåkomitéen

Tak for jeres henvendelse af 22. marts 2024. Sikkerhed til søs har høj prioritet for mig som minister for søfartsområdet, og som jeg skrev til jer sidste år, er det i den forbindelse altid væsentligt at se på, om sejladreglerne er tidssvarende.

Jeg har noteret mig udfaldet af den grønlandske landsretssag. De gældende regler om spiritussejlad er ganske rigtigt forskellige i Danmark og Grønland. I Grønland gælder en promillegrænse på 0,5 for samtlige fartøjer, der sejler for motor. I Danmark er motordrevne fritidsfartøjer kun omfattet af en promillegrænse, når der er lovkrav om uddannelse til fartøjets fører.

Som I selv er inde på, er denne forskel begrundet i de særlige forhold, der gør sig gældende i Grønland.

Søfartsstyrelsen følger området løbende.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov

Bilag 7

Til
Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

xx. juni 2024

Anmodning fra Gudenåkomitéen om revision af Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers ("sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet")

GudenåSystemet rummer fantastisk natur med smalle å-forløb og store indskudte søer - og det bliver meget flittigt brugt. I Gudenåkomitéen følger vi udviklingen i vandsystemets rekreative anvendelse. Der er vigtigt at kunne komme ud i naturen og nyde den på en måde, så man samtidig passer på den.

Engang mødte man stort set kun traditionelle småfartøjer og motorbåde i Gudenåsystemet. I dag er billedet meget mere mangfoldigt. Der kommer nye fartøjstyper og nye ønsker ift. at anvende vandfladen. F.eks. er SUPs, windfoils og amfibiekøretøjer introduceret til systemet i de seneste år, og ønsket om at bruge vandet til ophold mere end til sejlads er begyndt at melde sig. Flydende campingvogne, sejlene badekar og hydrobikes er andre eksempler på, at fantasien heller ikke har grænser når det kommer til sejlads. Et godt fritidsliv er vigtigt, men naturen skal kunne holde til det.

I komitéen har vi en ambition om at gøre den motoriserede fritidssejlads på Gudenåen fossilfri indenfor en årrække. Altså et farvel til forbrændingsmotorerne. Ambitionen er forelagt Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen og Gudenåkomitéens medlemskommuner. Men sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet pålægger gudenåkommunerne at have registreringsordninger for fartøjer med motor, herunder elmotor. Lovgivningen ser ud til spærre for vores ambition om en grønnere Gudenå.

Vi kan ikke spå om fremtiden, og heller ikke om udviklingen i brugen af vandet. Men vi vil gerne have så gode kort på hånden så muligt. Bekendtgørelsen om færdsel mv. på Arresø indeholder fx flere reguleringsmuligheder end vores bekendtgørelse. Selv om der er forskel på ejerforholdene områderne imellem, ønsker vi lignede muligheder for at kunne passe på naturen, mens vi bruger den.

Samlet set foreslår vi derfor en revision af sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet, så lovgivningen på området bedre kan følge med udviklingen på området.

Rune Kristensen

 Gudenåkomitéens formand

Hvem er Gudenåkomitéen?

- Gudenåkomitéen er et tværkommunalt, politisk samarbejde om Gudenåens benyttelse, beskyttelse og klimatilpasning. Gudenåkomitéen har en rådgivende funktion for medlemskommunerne.
- Gudenåkomitéen har 8 medlemskommuner: Hedensted, Horsens, Skanderborg, Silkeborg, Viborg, Favrskov, Randers og Norddjurs Kommuner.

De 7 første kommuner herover dækker den sejlbare del af Gudenåsystemet og udgør kommunerne nævnt i [Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#)

- Gudenåkomitéen arbejder bl.a. for en koordineret, afbalanceret og sammenhængende indsats for rekreativ anvendelse og beskyttelse af natur og miljø i vandsystemet og de nære omgivende arealer
- Gudenåkomitéen følger udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer, og vurderer mulighederne for at tilgodese de forskellige interesser i den rekreative anvendelse af områderne. Dette sker bl.a. via Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen, som nedsættes af Gudenåkomitéen.

Kontaktinformationer:

Rune Kristensen: Formand - Gudenåkomitéen
24 88 39 45 - rune.kristensen@silkeborg.dk

Morten Horsfeldt Jespersen: Sekretariatschef - Gudenåkomitéens Sekretariat
20 51 75 50 - mhj@silkeborg.dk

Majbritt Kjeldahl Lassen: Koordinator - Gudenåkomitéens Sekretariat
51 44 49 43 - makla@silkeborg.dk

Uddybende bilag til Gudenåkomitéens henvendelse til Miljøstyrelsen med ønsket om revision af sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet

Den rekreative udnyttelse af GudenåSystemet er i stadig udvikling. Der er hensyn at tage og mange interessenter at tage hensyn til i fremtidens rekreative GudenåSystem.

Dette bilag giver eksempler på emner, Gudenåkommunerne gerne vil i dialog med Miljøstyrelsen om, såfremt Miljøstyrelsen er positivt indstillet overfor en revision af sejladsbekendtgørelsen for GudenåSystemet. En mulig revision foreslås at have en lang interessentinddragelsesproces. Gudenåkomitéen arbejder helhedsorienteret og har til rådgivning på sejladsområdet nedsat Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen. Dette Brugerråd er et oplagt forum for en inddragelsesproces.

Hensyn til både naturen, brugerne og borgerne

[Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#) regulerer ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og på søer fra Tørring til Randers Bro mhp. at bevare områdets nationale og internationale betydning som naturområde og at bevare områdets rekreative værdier.

Hvis man ser på [Bekendtgørelsen om færdsel mv. på Arresø](#), omhandler dennes formålsparagraf tydeligere borgerhensyn, idet den har til formål 1) at beskytte naturværdierne i og omkring Arresø, 2) at sikre en rekreativ benyttelse af Arresø og dens bredarealer, der giver borgerne gode muligheder for et friluftsliv i harmoni med hinanden, floraen og faunaen, og 3) at sikre de landskabelige værdier på og omkring Arresø.

Afspilning af musik o.lign. ifm. sejlads/ophold på vandet giver gener i GudenåSystemet – ikke blot for dyrelivet, men for andre sejlende og beboere langs vandet.

Det ligger uden tvivl indenfor naturbeskyttelseslovens formål at fastsætte begrænsninger for at beskytte dyrelivet. Naturbeskyttelseslovens § 29 har dog ifølge forarbejderne også til formål bl.a. friluftslivsinteresser mv., jf. cirkulære 21/1986, afsnit 5.2.1.3: *"Naturfredningslovens formål er dels at beskytte naturen, dels at tilgodese befolkningens friluftsliv. I modsætning til i vandløbsloven indgår friluftslivets interesser således her som en del af formålet. Med hensyn til mulighederne for at regulere ikke-erhvervsmæssig sejlads efter naturfredningslovens § 60 a, stk. 2, er det ved vedtagelsen af denne paragraf udtrykkeligt pointeret, at der skal tages hensyn til beskyttelsesinteresser, fredningsinteresser, erhvervsinteresser og bredejernes særlige interesser. Bestemmelsen giver derfor baggrund for at gennemføre detaljerede bestemmelser, der omfatter f.eks. koncessionsordninger for kanoudelejning, kvoteordninger etc."*

Det kan på baggrund af cirkulæret diskuteres, om ikke også bredejere og andre sejlendes interesse i at færdes uden støj fra musik kan være saglige hensyn efter naturbeskyttelseslovens § 29.

I så fald vil en passus om støj under færdsel og ophold på sejlads være relevant i sejladsbekendtgørelsen for GudenåSystemet, så man også kan tage hensyn til beboere ved vandet og brugere af vandet.

”Anden færdsel”

[Bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers](#) indeholder i titlen formuleringen ”anden færdsel”, uden at ”anden færdsel” er nærmere defineret.

Er opankring/svaj = ”anden færdsel”? Da der på en enkelt geografisk lokalitet nævnes et opankringsforbud i sejladsbekendtgørelsen for GudenåSystemet, antages opankring at være et eksempel på anden færdsel.

Der er i Gudenåsystemet forespørgsler på muligheden for længerevarende opankring/svaj (fra uger - til halve år), hvor eksisterende og [nye fartøjstyper](#) kan fungere som flydende sommerhuse. For at undgå, at vandfladen benyttes som fritidsgrund efterlyses reguleringsmulighed af opankring/svaj i bekendtgørelsen.

Er svømning og badning = ”anden færdsel”? [Bekendtgørelsen om færdsel mv. på Arresø](#) giver mulighed for at regulere badning og dykning. Dvs. denne type aktivitet i vand må antages at være vurderet som ”færdsel” her.

Badning, svømning o.lign. er aktiviteter i vand, som sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet pt. ikke giver mulighed for at regulere, da det ikke nævnes. Vurderer Miljøstyrelsen, at aktiviteter i vandet som fx svømning ikke er ”anden færdsel” i GudenåSystemet ?

Er fiskeri = ”anden færdsel”? Sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet indeholder en fiskeriforbudszone ved Mågeåen. Deraf sluttet, at fiskeri fra båd vurderes at være ”anden færdsel”. Er sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet det korrekte sted at angive fiskeriregler?

Registreringsordningerne for motoriseret sejlads

Den politiske ambition er, at fossilfri sejlads er fremtiden i GudenåSystemet, både af hensyn til CO₂-udledningen, den mindskede mulighed for udledning af miljøfremmede stoffer til opgiverne og det lavere støjniveau til gavn for både dyr og mennesker. Nuværende bekendtgørelse fastholder i registreringsordningerne muligheden for at sejle på fossile brændstoffer, da elmotorer nævnes som en type af motor, der er tilladt. Heraf følger, at motorer, der ikke er elmotorer, også er tilladt.

Af hensyn til naturen ønskes motoriseret sejlads at skulle foregå så lidt miljø- og støjbelastende så muligt. Af hensyn til brugerne (etablering af anlæg osv.) ønskes en længerevarende udfasning af fossilbaseret sejlads.

Hastighedsbegrænsninger.

Hastighedsgrænser nævnes i såvel regulativer som sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet – og i bekendtgørelsen er der i §3 stk. 3 desuden mulighed for at fastsætte flere.

En simplificering ønskes – så enten alle eller ingen fartgrænser nævnes i bekendtgørelsesteksten.

Tydelig mulighed for at kunne regulere fartøjstype samt aktivitet under sejlads/færdsel

Sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet giver pt. mulighed for at regulere størrelser på fartøjerne, men ikke på fartøjstyperne. Bekendtgørelsen bør tilpasses en ny virkelighed, hvor der kommer nye fartøjstyper til og nye ønsker om at anvende vandfladen til andet end traditionel sejlads.

- SUPs er et eksempel på en ny fartøjstype – et ikke-motoriseret håndkraftfremdrevet småfartøj, som adskiller ved fra anden håndkraftfremdrevne småfartøjer ved at føreren står i en opret position. Bekendtgørelsen har ikke denne fartøjstype med. Danmarks største SUP klub ligger i GudenåSystemet.

De øvrige opretstående sejladsaktiviteter i GudenåSystemet er pt. vinddrevne. Men mens denne vindfremdrevne aktivitet kan reguleres med nuværende bekendtgørelsestekst, kan SUP som et håndfremdrevet, ikke-motoriseret småfartøj anvendes uden påvirkningen af denne sejladsstype på naturen er kendt.

- En mulighed for at regulere fartøjstyper primært lavet til ophold og ikke til sejlads ønskes. Fx husbåde og lysthusbåde. Søfartsstyrelsen har imidlertid godkendt [lysthusbåden](#) som et fartøj – således vil man kunne registrere sin lysthusbåd, kaste anker i systemet, blive liggende og dermed anvende vandfladen som fritidsgrund.
- En mulighed for at regulere fartøjstyper m. anden ligestillet funktion end sejlads ønskes. Amfibiekøretøjer kan ikke nægtes at sejle i Gudenåsystemet, da de også fungerer som motorbåd og dermed kan registreres. Det vil være hensigtsmæssigt, at fartøjer er fartøjer og ikke andet pga. mulighed for udslip af miljøskadelige stoffer/påvirkning af naturen.
- En mulighed for at regulere færdsel på vand, hvor trækraften ikke stammer fra en båd men fra en motor på land via et kabel (en form for wakeboarding uden anlæg)

Mulighed for at indføre tidsbegrænsning for sejlads

I sejladsbekendtgørelsen for GudenåSystemet angives et tidspunkt på døgnet, hvor sejlads er forbudt på den del af Gudenåen, der løber ml. Tørring og Klostermølle.

Aht. bredejere og dyrelivet (fx odder, flagermus) ønskes en reguleringsmulighed af sejlads om natten på den del af GudenåSystemet, der ligger nord for Klostermølle i sejladsbekendtgørelsen for Gudenåsystemet.

Bilag 8

Budgetforslag Gudenåkomitéen 2025

	Budgetforslag 2025
Lønudgift – koordinator	510.000
Konsulentydelse – økonomikonsulent	20.000
Sekretariatsbetjening	320.000
Mødeafholdelse	45.000
Vedligeholdelse af hjemmesider	20.000
Udgifter til kommunikation	35.000
Diverse inkl. evt. konference	100.000
I alt budget	1.050.000

Lønudgift: Lønudgift inkl. teknologileje samt overhead til koordinatoren er fast post. I 2025 forventes 50% af koordinatorens samlede arbejdstid anvendt på Gudenåkomitéen (de resterende timer anvendes på og finansieres af sejladsområdet). Stigningen ift. tidligere på denne post skyldes alm. fremskrivning.

Konsulentydelse: Ydelse til økonomikonsulent er fast, uændret post

Sekretariatsbetjening: Som følge af et stort ambitionsniveau i komitéen kan der være behov for at tilkøbe hjælp til sekretariatsbetjeningen. Lønning hertil vil indeholde teknologileje og overhead.

Mødeafholdelse: Fast post, der dækker Gudenåkomitéens ordinære møder.

Vedligeholdelse af hjemmesider: Fast post. Udgifterne er sammenlignelige med tidligere års budgettering

Udgifter til kommunikation: Gudenåkomitéen har et ønske om øget synlighed jf. pejlemærkehæftet ”På tværs med vilje”, og derfor afsættes midler til indkøb af hjælp i Silkeborg Kommunes kommunikationsafdeling svarende til udgifterne for 2024.

Diverse: Ud over diverse, kan posten dække en konference (en årlig konference besluttet på komitémøde 18. november 2024). Da opgavemængden i Sekretariatet typisk overstiger basisdrift, kan der i fornødent omfang skulle indkøbes hjælp hertil.

Fordelingsnøgle samt medlemsbidrag Gudenåkomitéen 2025

Kommune	Fordelingsnøgle (%)	Medlemsbidrag pr. kommune
Silkeborg Kommune	26	260.000
Favrskov Kommune	19	190.000
Viborg Kommune	16	160.000
Randers Kommune	15	150.000
Skanderborg Kommune	11	110.000
Horsens Kommune	8	80.000
Hedensted Kommune	5	50.000
I alt	100	1.000.000

Hertil kommer bidrag for Norddjurs i 2025 på 50.000 kr., så det samlede budget for 2025 er 1.050.000. Der henvises til dagsordenpunktet.